

บทที่ 1
บทนำ

1.1 ความสำคัญของปัญหา

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 6 พ.ศ. 2530 - 2534 ได้กำหนดแนวทางให้เพิ่มประสิทธิภาพในการพัฒนาประเทศ โดยเพิ่มบทบาทของภาคเอกชนให้มากขึ้น ซึ่งไม่เฉพาะการผลิตเท่านั้นแต่รวมถึงการบริการพื้นฐานบางประการ ปรับปรุงระบบการผลิตควบคู่ไปกับการขยายตลาดและเน้นการพัฒนาาระบบตลาดให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น มุ่งกระจายรายได้และความเจริญสู่ชนบทมากขึ้น โดยเฉพาะแนวทางการกระจายการพัฒนาระบบเมือง สร้างพื้นที่เฉพาะ และพื้นที่เศรษฐกิจใหม่ ให้เป็นฐานเศรษฐกิจ ที่สามารถรองรับการกระจายกิจกรรมการบริหารงานพัฒนาให้เชื่อมโยงกับการพัฒนาชนบท ในแต่ละภูมิภาคและเป็นพื้นที่เศรษฐกิจใหม่ อันเป็นทางเลือกของแหล่งที่ดึงดูดสาทรกรรมในขนาดคตามลำดับ ผลของการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศดังกล่าวทำให้โครงสร้างการผลิตของประเทศเปลี่ยนแปลงไปตั้งแต่เดิมรายได้จากการส่งออกของประเทศไทยมาจากสินค้าเกษตรกรรมเป็นหลักในปัจจุบันกลับกลายเป็นภาคอุตสาหกรรม สัดส่วนการผลิตภาคอุตสาหกรรมสูงกว่าภาคเกษตรกรรมมากกว่าร้อยละ 20 ซึ่งจะ เป็นผล ทำให้การจ้างแรงงาน ในภาคเกษตรกรรมถูกดึงไหลสู่ภาคอุตสาหกรรมมากขึ้นและโครงสร้างทางสังคมแบบชนบท จะถูกเปลี่ยนแปลงเป็นโครงสร้างสังคมแบบเมืองและอุตสาหกรรม

จังหวัดสิงห์บุรี เป็นจังหวัดที่ตั้งอยู่ในภาคกลางของประเทศไทยซึ่งถ้าพิจารณาระดับอนุภาคก็ถือว่า อยู่ในภาคกลางตอนบน สภาพโดยทั่วไป เป็นบริเวณที่ราบลุ่มที่มีความอุดมสมบูรณ์ที่สุดจังหวัดหนึ่ง ที่มีแหล่งน้ำธรรมชาติ มีแม่น้ำใหญ่ถึง 3 สาย คือ แม่น้ำเจ้าพระยา แม่น้ำน้อย แม่น้ำลพบุรี ประกอบด้วยมีโครงการชลประทานขนาดใหญ ขนาดกลาง 6 โครงการ คือ โครงการชลประทานมหาราช ชัยสุทร ขางมณี มโนรมย์ บรมธาตุ และช่องแค การกสิกรรม หรือการทานา จึงเป็นอาชีพที่สำคัญของประชากร ฐานทางเศรษฐกิจผูกพันอยู่กับผลผลิตของข้าว ผลการพัฒนาตามแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 6 ดังที่กล่าวแล้วข้างต้น ได้ส่งผลกระทบต่อโครงสร้างเศรษฐกิจและสังคมของจังหวัดสิงห์บุรี เช่น การสูญเสียแรงงานภาคเกษตรกรรมให้แก่ภาคอุตสาหกรรม ราคาผลผลิตไม่แน่นอนและอยู่ในเกณฑ์ต่ำ ทำให้เกษตรกรขาดแรงจูงใจที่จะพัฒนาพื้นที่เกษตร ตลอดจนการจัดการและอนุรักษ์ทรัพยากรสิ่งแวดล้อม อีกทั้งที่ตั้งของจังหวัดอยู่ห่าง จากกรุงเทพมหานครประมาณ 140 กิโลเมตร จึงเป็นเขตที่ได้รับอิทธิพลจากเศรษฐกิจ ของกรุงเทพมหานคร ส่งผลให้ ขนาดชุมชนในพื้นที่ของจังหวัดสิงห์บุรีไม่มีความอุดมสมบูรณ์ในตัวเอง โดยเฉพาะกิจกรรมทางสาขาการบริการยังมี

ความอ่อนแอ สภาพสังคม เศรษฐกิจ ในชนบทขาดความมั่นคง

เพื่อ คอบสนอง เป้าหมายการพัฒนา เศรษฐกิจ และ สังคมของประเทศดังกล่าว ตลอดจนผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางสังคม และ เศรษฐกิจ อันเป็นผลจากการขยายตัวของภาคอุตสาหกรรมและการกระจายความเจริญสู่ภูมิภาค ทำให้ตระหนักถึงความจำเป็น ที่จะต้องมีการวางแผนพัฒนา จังหวัดสิงห์บุรี ดังนั้น จึงได้ทำการศึกษา เพื่อ เป็นแนวทางการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษา สภาพ และ ปัญหา ตลอดจนการเปลี่ยนแปลงทางกายภาพ เศรษฐกิจและสังคมของจังหวัดสิงห์บุรี
2. เพื่อให้ทราบถึงปัจจัยที่กำหนดหรือเป็นอุปสรรค ตลอดจนมีผลต่อ การเจริญเติบโตของจังหวัดสิงห์บุรี
3. เพื่อวิเคราะห์ศักยภาพ และ แนวโน้มการขยายตัวทางเศรษฐกิจของจังหวัดสิงห์บุรี
4. เพื่อเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขปัญหา และ ในการวางแผนพัฒนาจังหวัดสิงห์บุรีที่เหมาะสม และ ให้สอดคล้องกับศักยภาพทางกายภาพ เศรษฐกิจและสังคมจังหวัดสิงห์บุรี

1.3 ขอบเขตของการศึกษา

ในการศึกษาคั้งนี้จะทำการศึกษาเป็น 2 ระดับ ได้แก่ ระดับอำเภอ ถึง ตำบล และในระดับชุมชนเมือง ซึ่งได้แก่ เทศบาลและสุขาภิบาล

1.4 ขั้นตอนในการดำเนินการศึกษา

1. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการทำการศึกษาคั้งนี้ ส่วนใหญ่จะนำข้อมูลจากแหล่งข้อมูลทุติยภูมิ เป็นข้อมูลหลัก ซึ่งประกอบด้วย

  - 1.1 เอกสารสิ่งตีพิมพ์ที่มีแล้ว ได้แก่ ตาราง วารสาร งานวิจัย และวิทยานิพนธ์จากห้องสมุดของหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งของรัฐบาลและเอกชน
  - 1.2 สถิติตัวเลขและแผนที่ จากหน่วยงานราชการหรือเอกชน
  - 1.3 ใช้ข้อมูลปฐมภูมิโดยจะออกภาคสนาม ใช้แบบสอบถามเกี่ยวกับการกระจาย การผลิตและผลผลิต การใช้ที่ดินและการคมนาคมขนส่งในชุมชนเมือง
2. แหล่งข้อมูล
  - 2.1 สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการ เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

- 2.2 สำนักงานสถิติแห่งชาติ
- 2.3 สำนักนโยบายและแผนมหภาคไทย
- 2.4 สำนักผังเมือง
- 2.5 สำนักงานเร่งรัดพัฒนาชนบท
- 2.6 สำนักงานกลางทะเบียนราษฎร กรมการปกครอง
- 2.7 กรมชลประทาน
- 2.8 กรมพัฒนาที่ดิน
- 2.9 กรมทางหลวง
- 2.10 กระทรวงอุตสาหกรรม
- 2.11 การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค
- 2.12 การประปาส่วนภูมิภาค
- 2.13 ส่วนราชการสังกัดจังหวัดสิงห์บุรี
- 2.14 หน่วยงานต่าง ๆ ของส่วนราชการและเอกชน ทั้งในส่วนภูมิภาคและส่วนกลาง

3. การวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูล

3.1 การประมวลผลข้อมูล ซึ่งจะทำการประมวลผลด้วยเครื่องคำนวณและเครื่องคอมพิวเตอร์ ศึกษาระบบสำเร็จรูปทางสถิติ

3.2 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.2.1 นำแนวความคิดทางทฤษฎี และ เอกสารงานวิจัย ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งแนวนโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ในระดับชาติและระดับภาคที่เกี่ยวข้องมาใช้ประกอบการศึกษา

3.2.2 วิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงทางด้านกายภาพ เศรษฐกิจ และสังคมของจังหวัดสิงห์บุรี ตลอดจนแนวโน้มของการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ ของจังหวัดโดยวิเคราะห์ค่าทางสถิติ ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย การวิเคราะห์สมการ ถดถอยเชิงเส้นตรง และสหสัมพันธ์ฯ และใช้เทคนิคภาพเชิงซ้อน (Overlay Technique) สำหรับข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนา

1.5 ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษา

1. ทำให้ทราบสภาพทั่วไปและปัญหาทางกายภาพ เศรษฐกิจ และสังคมของจังหวัดสิงห์บุรี
2. ทำให้ทราบถึงแนวโน้มของการเติบโตของจังหวัดสิงห์บุรี
3. ทำให้ทราบถึงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางกายภาพ เศรษฐกิจและสังคมของจังหวัดสิงห์บุรี

4. ผลการศึกษาวิเคราะห์นี้ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในพื้นที่อื่น ๆ ต่อไปได้
5. แนวทางการพัฒนาจังหวัดที่ได้จากการศึกษานี้ จะเป็นประโยชน์สำหรับการกำหนดแผนพัฒนาจังหวัดสิงห์บุรีต่อไป